

Pihlajanläiskäjäkälä

Rikfruktig blemlav
Phlyctis agelaea

Uhanalaisuusluokka (IUCN): erittäin uhanalainen (EN)

Uhanalainen ja erityisesti suojeltava (LSA 521/2021)

Luonnehdinta

Pihlajanläiskäjäkälä kasvaa halkaisijaltaan 1–3 cm laajuisina harmaina läiskinä alustallaan. Kasvusto on hyvin ohut, pinnaalta halkeileva ja epätasainen. Mustia ja pieniä kotelomaljoja on yleensä runsaasti.

Elinympäristö ja levinneisyys

Pihlajanläiskäjäkälä kasvaa erilaisilla lehtipuilla, esimerkiksi pihlajalla, vaahteralla, saarnella tai pähkinäpensaalla. Jäkälä kasvaa nuorien ja vanhojen puiden tyvirungoilla. Kasvupaikat ovat usein jalopuulehtoja tai avoimia kulttuurimaisemia, esimerkiksi avoimia lehdesniittyjä tai puistopuita. Kasvustot ovat usein hyvin niukkoja.

Nykytila ja uhkatekijät

Pihlajanläiskäjäkälää uhkaa jalopuulehtojen kuusettuminen ja metsien hakkuut. Laji vaatii eri kokoisten ja ikäisten jalojen lehtipuiden jatkumoa. Pihlajanläiskäjäkälä on saattanut taantua myös ilmansaasteiden vaikutuksesta. Lajia on tavattu viime vuosina kymmenkunnalla paikalla Varsinais-Suomessa ja Uudellamaalla. Vanhempia löytöjä on myös Hämeestä ja Ahvenanmaalta.

Hoitosuositukset

Erityisesti suojeltavan pihlajanläiskäjäkälän kasvupaikka rajataan metsänkäsittelyn ulkopuolelle. Kaikki kasvualustaksi sopivat erikokoiset lehtipuut säästetään. Kuusettuvista lehdoista voidaan tarvittaessa varovaisesti poistaa alikasvokkuusia. Suurin osa pihlajanläiskäjäkälän tunnetuista nykyesiintymistä on suojelematta.

Lähteet

Nitare, J. (toim.) 2000. Signalarten – indikatorer på skyddsvärd skog. Flora över kryptogamer. Skogsstyrelsens förlag, Jönköping. 384 s.